

ILUSAD TOMATID kodukasvuhoonest

KAJA KURG

Kuidas kasta ja väetada tomateid, et saada ilusat saaki?

Tomatitaimed on kasvanud hoogsalt, esimesed kobarad on moodustunud ning viljad kosuvad iga päeva. Õigesti kastes ei ründa taimi seenhaigused, õiges vahekorras toitained aga võimaldavad taimel kasvatada palju ja ilusaid vilju.

Kastke hommikul

Tomatitaimede kastmisel on oluline, et veega varustus oleks ühtlane. Kui taimed kasvavad mullas, siis piisab tavaliselt, kui kasta 1–2 korda nädalas, aga ärge vett kokku hoidke.

Kuumaga tuleb kasta sagedamini. Kui ilm on Eesti kohta erakordselt kuum (+30° ringis), tuleb kasta üle päeva või isegi iga päev.

Sobivaim aeg kastmiseks on hommikupoolik. Väga kuumal ajal kastke võimalusel varahommikul, lausa koidu ajal, siis on kasvuhoones veel mõnus olla. Taimed vajavad pärast öist puhkust suurel hulgal vett.

Õhtuti on parem mitte kasta, sest see muudab kasvuhoone õhu niiskemaks, öösi on õhuniiskus niigi alati kõrgem. Samuti ei kuiva tavaliselt öö jooksul ära ka märjaks saanud lehed. See kõik soodustab seenhaiguste levikut.

Et õhk püsiks kuiv

Tomatitaimedele meeldib kuiv õhk, see on kasulik nende tervisele, sest haigused ei pääse löögile. Kuidas seda kodukasvuhoones saavutada?

Kasutage mulla sisse või peenrakatte alla paigutatud tilkkastmisüsteemi.

Kui kastate õhtul, suureneb kasvuhoones õhuniiskus ja haigustel on hõlbus levida.

Kastmisel ja väetamisel on oma nõksud, mida tasub järgida.

Paigutage kahe taimerea vahele 20 cm sügavusele mulla sisse dreanažitoru, kuhu valatud vesi imbub otse juurteni.

Mõlemal juhul on juured veega hästi varustatud, aga samas püsib mulla pind kuivana ning õhuniiskus ei suurene.

Algul lämmastik, siis kaalium

Tomatitaimed vajavad kasvamiseks ja viljade küpsetamiseks palju toitaineid.

Kasvu alguses (kuni õienuppude moodustumiseni) läheb vaja rohkelt lämmastikku. Valige väetis, milles on lämmastiku (N) osatähtsus suurem kui 10. Jõulise kasvuga latv näitab, et väetist on olnud piisavalt.

Kui tomatitaimedel on moodustunud vilju juba neljale-viele kobarale ja esimesed tomatid hakkavad valmima (juuli esimesel poolel), on saanud aeg kosutada neid kaaliumirikka väetisega (sobib näiteks kaaliumnitraat KNO_3). Viljakandeperioodil vajab tomat suurel hulgal kaaliumi.

Taimede kasvu esimesel poolel (intensiivse kasvu perioodil) on soovitatav kodumaiseid sorte väetada 1,5–2 korda suurema väetisega kui välismaiseid suureaegilisi sorte. Nimelt on Eesti

sordid varase saagikande algusega (n-õ intensiivsordid) ja vajavad esimestel kasvukuudel (eriti sooja/kuuma ilmaga) suures koguses toitaineid.

Liiga vähe või liiga palju

Kui taimede ladvad on muutunud umbes kuu aega pärast istutamist peenemaks, tuleb kindlasti anda lämmastikurikast täisväetist.

Kui ladvalehe laba on pearoo piirkonnas muutunud heledaks, viitab see sellele, et taimel on tekkinud osaline lämmastikupuudus. Olukorda parandab väetamine.

Kui mahedalt kasvatatud taimed on kahvatud, tuleb anda lisatoitaineid. Hästi turgutab hobusõnnikukompost või spetsiaalne tomati mahväetis firmalt DCM.

Märgates, et ladvas on lehed tumedad ja allapoole rullunud ning vars on väga jäme, olete lämmastiku üle väetanud. Sellistele taimedele ärge enam tükk aega andke lämmastikku sisaldavat väetist. Millal uuesti ja kas üldse väetada, seda näitab taime latv.

TT

Vahendatud Ingrid Benderi raamatust "Maalehe tomatiraamat" ja Maakodus ilmunud artiklist.